

ANTIBIOTIKAFRI UPPFÖDNING AV GRISAR

– Hur och varför?

"Det är viktigt för mig att medverka till förändring. Det är optimalt om vi kan skaffa oss ett försprång genom att vara pionjärer inom detta nya sätt att föda upp grisar."

Stine Mikkelsen, grisbonde, Bornholm

Kunskapsbaserad omställning till antibiotikafri grisuppfödning

Projektet med att föda upp grisar utan antibiotika har tillkommit på initiativ av Danish Crown, Danmarks Tekniske Universitet, Köpenhamns universitet, Statens Serum Institut och forskningscentret SEGES, som är en del av branschorganisationen Landbrug & Fødevarer. 2017 tog projektet emot 1,7 miljoner euro (12,5 miljoner danska kronor) från det danska miljö- och livsmedelsdepartementet. Den totala budgeten uppgår till cirka 2 miljoner euro.

Projektet ska ge ökad kunskap om antibiotikafri grisuppfödning så att fler grisar kan födas upp utan antibiotika. Danish Crown inledde redan 2015 de första försöken med antibiotikafri uppfödning tillsammans med danska grisuppfödare.

En annan viktig förutsättning för projektet är marknadsbehovet, där efterfrågan på livsmedel från antibiotikafri uppfödning ökar globalt. Danmark har också genom en rad andra åtgärder redan minskat förbrukningen av antibiotika inom griskärlingen med ca 28 % sedan 2009.

UPPFÖDD UTAN ANTIBIOTIKA – KONCEPTET

Ingen behandling med antibiotika från födsel till slakt

Ökat fokus på styrning

Förebyggande vaccinationer

Förbättrad hygien

Rent, torrt, varmt

In-ut-principen (all in, all out)

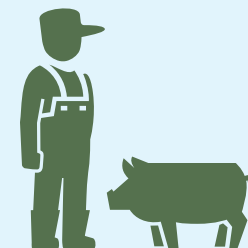

Optimerad utfodringsstrategi – förutom modersmjölk endast vegetariskt foder

Djuren får ingen antibiotika från födsel till slakt. Sjuka djur behandlas givetvis, men förlorar då sin antibiotikafria status och slaktas som konventionella grisar. Relevanta vaccinationer utförs i förebyggande syfte.

Antibiotikafri uppfödning kräver ständigt fokus på djurens hälsa och uppmärksamhet på sjukdomar. Två viktiga förutsättningar för detta är att in-ut-principen strikt följs. Det innebär att de enskilda delarna av ladugården töms helt och därefter rengörs innan det kommer en ny besättning. Dessutom ska särskilt anpassade foder används, som ska vara helt vegetariska bortsett från mjölk.

Förebygga antibiotikaresistens

Mycket av den antibiotika som används inom veterinärmedicin är identisk eller närbesläktad med den som används för människor. Resistens uppstår framför allt inom humanmedicin, men även inom veterinärmedicin och då framför allt när det gäller uppfödning av djur. Den viktigaste utgångspunkten för att undvika resistens är att antibiotika sköts på ett ansvarsfullt och restriktivt sätt, till både människa och djur.

Antibiotikaresistenta smittämnen utgör en fara både människor och djur, eftersom de sjukdomar som de orsakar inte längre kan behandlas på ett effektivt sätt. Dessutom riskerar resistenta smittämnen inom djuruppfödningen att överföras till människor genom kontakt med djur eller animaliska livsmedel. En särskild risk är därför att använda kritiskt viktiga antibiotika inom djuruppfödning.

Så gott som ingen kritiskt viktiga antibiotika i dansk griskäring

Världshälsoorganisationen (WHO) har definierat kritiskt viktiga antibiotika för humanmedicin. Om dessa används inom veterinärmedicin finns en risk att resistenta bakterier överförs från djur till människa. Den danska griskäringen har sedan länge slutat använda eller starkt begränsat användningen av kritiskt viktiga antibiotika som fluorkinoloner, 3:e och 4:e generationens cefalosporiner och kolistin.

Inom Landbrug & Fødevarer har medicinsk optimering och kvantitativ reduktion av antibiotikaanvändningen högsta prioritet.

Den danska modellen för att minska förbrukningen av antibiotika

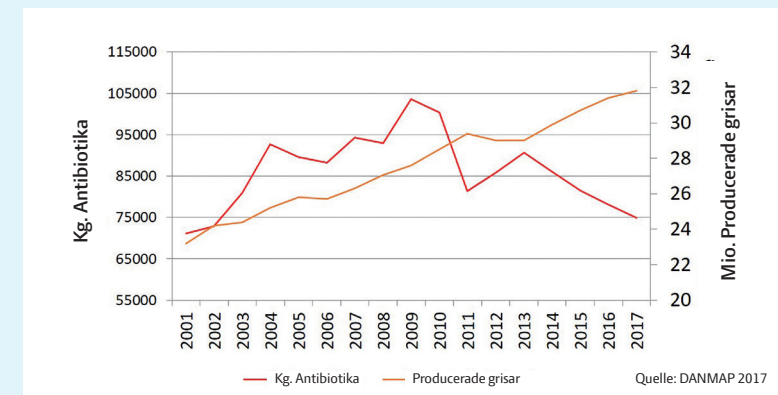
1994 genomförde Danmark en strikt uppdelning mellan veterinärers rådgivning och försäljning av antibiotika. Tillsammans med andra åtgärder har detta bidragit till en kontinuerlig minskning av antibiotikaförbrukningen.

När ett recept har skrivits ut av veterinären levereras antibiotika endast från särskilda apotek till företaget. Sedan 2001 är apoteken dessutom skyldiga att vidarebefordra information om förskrivande veterinär, diagnos, typ och kvantitet av preparatet samt djurart och åldersgrupp till VETSTAT, som är veterinär- och livsmedelsstyrelsens databas. Baserat på de insamlade uppgifterna kan experterna ta fram differentierad statistik för alla djurbesättningar. VETSTAT informerar om den aktuella statusen via månatliga uppdateringar på sin webbplats.

Dessutom ska alla lantbrukare informeras om sina resultat en gång per månad. 2010 infördes en särskild sanktionsprocess, som går under benämningen "gula kortet". Tack vare den har antibiotikaanvändningen minskat ytterligare. Med hjälp av den kan grisuppfödare och andra djuruppfödare, som använder mer än dubbelt så mycket av dessa preparat än genomsnittet, hållas under särskild uppsikt. Dessa uppfödare uppmanas att tydligt sänka sin antibiotikaförbrukning och åläggs restriktioner om detta inte sker.

Danmark är bland de länder som har lägst antibiotikaförbrukning inom veterinärmedicinen globalt. Inom grisuppfödningen har förbrukningen minskat med 28 % sedan 2009 och den fortsätter att sjunka. Följande diagram visar förloppet över tid.

Danmark är bland de länder som har lägst antibiotikaförbrukning inom veterinärmedicinen globalt.

Den senaste ESVAC-rapporten (European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption) visar att den totala antibiotikaförbrukningen inom djuruppfödning i Danmark var 40,8 mg/kg biomassa under 2016. Enligt ESVAC-rapporten ligger antibiotikaanvändningen inom dansk djuruppfödning därmed under genomsnittet jämfört med andra betydande producentländer. Den ligger även under genomsnittet på 124,6 mg/kg biomassa i alla registrerade länder inom EU och det ekonomiska samarbetsområdet.

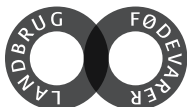
UUA – UPPFÖDD UTAN ANTIBIOTIKA

Kontakta oss:

Kirsten Vernon Kristiansen

Export- och marknadsansvarig Sverige och Tyskland

Tel. 0045 33 39 43 81 | E-post: kvk@lf.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK-1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E branschinfo-kott@lf.dk
W www.branschinfo-kott.se

